

Име. 31710

Спл. 05

05

142, ВАРНА. — Градската Библиотека
/gratisъ/

Стефанъ Караджа

МЛАДЕЖКО ДОБРУДЖАНСКО СПИСАНИЕ

Год. II.

София, 1 януарий 1930 г.

Редакторъ: Ас. Ивановъ

Брой 14

Абонаментъ: За България 50 лв.
За чужбина 100 лв.

Цена 5 лева

Адресъ: Сп. „Стефанъ Караджа“
ул. „Сердика“ № 3—София

Втората младежна конференция

Частъ отъ делегатитъ и гоститъ на втората младежна годишна конференция въ Разградъ

Къмъ тѣзи, които обичатъ Добруджа

Младежта е усмивката на днитѣ, които идватъ. Младежта е лѣстовицата на бждащето. Когато единъ организъмъ застарѣе, младитѣ клетки го подмладяватъ и освежаватъ. Така животътъ се продължава. Отзвѣни ли дванадесетиятъ часъ, старитѣ си отиватъ, идва младежта да увѣковѣчи започнатото дѣло. Така животътъ пребждва.

Христосъ призова при себе си децата. Бждащето е на младитѣ, каза той. Христосъ, като съвестъ презъ всички времена, радостно боготвори все побеждаващото начало въ свѣта — младежта. Стара истина е: животътъ побеждава чрезъ младежта, съ младежта, за младежта.

Всѣка организация се нуждае отъ млади клетки, за да опрѣснатъ и укрѣпятъ творческитѣ ѝ сили. Който отрича дейното участие на младежта въ живота, — нейното голѣмо значение за щастливия изходъ на едно подето дѣло — е или наивникъ, или тѣсногрѣдъ „мждрецъ“.

Винаги първа, всѣкога неустрашима, младежта живѣе, воюва, умира, за да въплоти чрезъ борба своето дѣло, — дѣлото на творческия животъ, който не познава препятствия.

Разгърнете историята.

Колко много примѣри на безстрашие и на самопожертвувателностъ, колко много идеализъмъ и безкористиз — дѣло на ентузиазирани младежи — чертаятъ небосклонитѣ на новото, на бждащето, предвещаватъ зората на днитѣ, които се усмихватъ!

Кждето има смѣла и революционна борба, търсете младежта. Нейниятъ духъ е навсѣкжде — и въ борбата за доброчестина, и въ неугасващия копнежъ за свобода, и въ волята за добротворство. Затова, който властвува надъ младежта, който може да овладѣе нейната борческа стихия, бждащето принадлежи нему.

Обикновено се казва: сърцето не остарява. За духа, който е осѣненъ отъ метежната страсть на младежта, може съ право да се каже: подвигътъ е вѣчно младъ, въ него живѣе сърдцето на младежта.

И, наистина, какъвъ щѣше да бжде свѣтътъ безъ саможертвата и подвига? Историята не е ли низъ отъ самопожертвувания предъ олтаря на фетиши и идеали?

Това преклонение предъ пламъка на младитѣ има своето обяснение. И, ако младежъта е станала примамка за всички организации национални движения и политически течения, — и това, разбира се, не е случайно. Всички искатъ да я организиратъ, да я обсебятъ за целитѣ на своята политика, да я направятъ двигателенъ лостъ за осъществяването на своя идеалъ. Всички разбиратъ, че само чрезъ организираната воля, окрилена и подпомогната отъ борческия идеализъмъ на младежъта, животътъ придобива своя дълбокъ смисълъ, — самосъхранява се непобедимото въ него — вѣчното скиталчество, борбата.

Животътъ е нѣщо промѣнчиво. Онова, което пребждва съ него, като талисманъ и като надежда за по-добро бждеще, е вплотено въ волята за саможертва, въ неугасващия копнежъ на годинитѣ.

Историята ни учи, че за всепобеждаващия подвигъ нѣма прегради, че той винаги е победителъ, че той всѣкога е побеждавалъ чрезъ духа на младежъта. Какво означаватъ за насъ преградитѣ, бесилкитѣ, инквизицията?

Караджата умрѣ, но гордиятъ му духъ остана въ сърдцата на всички, които като него сѣ готови да се борятъ „до смъртъ за свободата на своето отечество, противъ всички негови врагове“. Волята за саможертва, изразена така внушително и красиво въ знаменитата му речъ, и днесъ възпламенява всички, които живѣятъ въ неговата сѣнка.

„Вързайте ме, братя, че съ по-високъ чинъ било или като последенъ редникъ, едно нѣщо имамъ предъ видъ: да изпълня дълга си на тоя свѣтъ, да презра смъртъта и да зная да умра съ сабля въ ржка за свещенитѣ права на отечеството“.

За това, когато тиранитѣ мислѣха, че той е умъртвенъ, неговиятъ гласъ прогърмя отъ бесилката: „Умирамъ, да живѣе отечеството!“

Не е ли това единъ зовъ и къмъ насъ, които сждбата е орисала да следваме кървавата диря на буреносния му подвигъ? Нека си припомнимъ дивната балада на Христо Ботйовъ, въ която Хаджи Димитъръ, потъналъ въ кръвъ, почти въ бесъзнание, настойчиво пита:

„Кажу ми, сестро, де е Караджата“...

Въ тѣзи нѣколко думи поетътъ е искалъ да каже, че духътъ на Караджата е надежда и упование, че до като той е живъ въ сърдцата на младежъта, „правосъдниятъ день на народитѣ“ ще дойде, за да възвести за обща радостъ на всички възблѣнуваната свобода.

Това самочувствие трѣбва да го имаме и ние. И, макаръ поробени и покрусени отъ фаталния край на войната, помрачени отъ ужаса, на който е жертва нашата Родина, нека потърсимъ пжтекиятъ, които извеждатъ къмъ това високо съзнание, за да можемъ да се погълнемъ отъ него. Защото „свободата не ще Екзархъ, иска — Караджата“.

Младежъта, която по природа е по-идеалистична, чужда на пошлоститѣ и дразгитѣ, много по-близо чувствува тази воля за борба и за саможертва. Както въ миналото, така и сега, тя е бивала винаги готова да презре смъртъта, за да остане вѣрна на идеала.

И добруджанската младежъ, израстнала въ изгнание, откърмена отъ хилядитѣ нещастия на своята

поробена Родина, ще намѣри въ себе си сили да приобщи своята душа къмъ тази спасителна идея. Това е заветътъ, който ни остави Караджата. Това е заклинанието на родна Добруджа. Това е дългътъ, който всички ще трѣбва да прегърнемъ, за да отхранимъ въ сърдцата си и въ днитѣ на черното робство вѣрата, себеотрицанието и куража на нашия предтеча.

Освободителното добруджанско движение днесъ по вече отъ всѣкога има нужда отъ този ентузиазъмъ, — особено отъ дейното участие на младежъта въ борбитѣ за свободата. Наивно е да се твърди, че нейното организиране може да бжде пакостно за дѣлото на Добруджа. Напротивъ, то ще внесе въ редовитѣ на емиграцията повече вѣра, отъ която тѣй много сме осиротѣли.

Нека се огледаме въ организациитѣ: липсватъ идейни ръководители, които да сж се вживѣли въ мжкитѣ на добруджанството. Старитѣ, съ всичкитѣ имъ добри чувства, които иматъ къмъ дѣлото, платиха много данъкъ на партизанството. Тѣ отразнаха въ разни партийни капища. Дойдоха срѣдъ добруджанското бѣжанство съ своя мантилитетъ, който се оказа чуждъ на психологията, която добруджанскитѣ маси бѣха отхранили въ себе си, — една психология и единъ мантилитетъ, които иматъ своето обяснение въ незгодитѣ на тежкия емигрантски животъ и въ непосилнитѣ борби за кѣшей хлѣбъ. Нека добавимъ още — и въ ежедневнитѣ терзания отъ онова, което ставаше, което съ още по-голѣма жестокостъ продължава да се върши въ поробена Добруджа.

Добруджанското движение се нуждае отъ дейци, които не само да разбиратъ скръбъта му — тѣ трѣбва да могатъ и да говорятъ съ езика на мжкитѣ му, да бждатъ добруджански деятели, апостоли, мжченици на освободителната идея.

Нека потърсимъ младежъта Нека я организираме. Тя ще окрили душитѣ ни. Ще внесе въ редовитѣ на емиграцията ентузиазъмъ, защото е рожба на трагичната сждба, която изживѣ поробената ни Родина.

Добруджанската младежъ е еманация на борческия духъ, който кара нашитѣ сънародници въ Добруджа, съ цената на много нещастия, да продължаватъ борбата съ колонизаторитѣ цинцари, съ денационализаторската политика на Ромъния, — една борба, която цели права и свободи, която се въодушевява отъ голѣмия идеалъ за културното единство на българското племе.

Нека потърсимъ младежъта. Спасението е въ нея. Тя ще обнови нашитѣ редове. Ще ни приобщи по-близо до мжкитѣ на Добруджа. Ще способствува да отхранимъ въ душитѣ си по-будно национално самосъзнание, силно борческо чувство, ентузиазъмъ.

И, когато следъ време, синоветѣ и дѣщеритѣ на онѣщастливена Добруджа бждатъ строени подъ черното знаме на Родината, нека бждемъ спокойни: бждещето ще бжде съ насъ. Ние ще сме победителитѣ. Въ сърдцата ни ще тупти духътъ на борбата, дълбокиятъ смисълъ на саможертвата, борческия идеализъмъ на младежъта.

П. Господиновъ

Изъ „Окови“

ПЛЕМЕ МОЕ

Племя мое, племя непогалено,
кървавъ пътъ живота ти бележи,
рани цвѣтнатъ по снага ти алени
и живѣешъ въ сълзи и боли!

Ти не кичишъ днитѣ си съ цвѣте,
а до гроба гробъ следъ гроба ринешъ,
нѣма слънце надъ тебъ да засвѣти,
и безъ радостъ и безъ пѣсни гинешъ.

Че съ верига робска си опасно
и подъ нея за просторъ вопиешъ, —
все въвъ мжа и неволя черна
земния си дѣлъ ли ще допиешъ?

Нѣма ли надъ тебе да разсѣмне
и звезди по пътя ти да цвѣтнатъ,
та въ очи ти, племя мѣченическо,
кържавитѣ сълзи да пресъхнатъ?

РОБИЯ

Вериги, вериги, вериги
на всички човѣшки рѣце
и ручей за сълзи и вопли
е станало всѣко сърдце.

Надъ всѣка бедняшка кжурка
развѣва се трауренъ флагъ,
и майки, бащи и дечица
ридаятъ задъ пустия прагъ.

А гарвани вийтъ, извиватъ
страхотни зигзаги надъ тѣхъ,
и ужасъ очитѣ раздира
и тръпнатъ сърдцата отъ страхъ.

О, нѣма ли вече да сѣмне,
о, кой ще прониже нощта —
надъ нейния трупъ да запали
пожари — да стоплятъ свѣта?...

В. Павурджиевъ.

Добруджанска вечерь

Дружеството за културно единение на младитѣ славяни, което си е поставило голѣмата задача да засили интимнитѣ връзки между славянскитѣ народи, на 30. ноемврий посвети една литературно-музикална вечерь на Добруджа, която се изнесе изключително отъ добруджански сили. Откри я съ кратка беседа известниятъ писателъ и общественикъ Ст. Чилингировъ, който подробно разгледа историческото значение на добруджанскитѣ културно-просвѣтни центрове Тулча и Бабадагъ за българското възрождане и за сполучливото разрешение на много наши национални проблеми.

Добруджанскитѣ поетеси Дора Габе и Ружа Тенева — Северина рецитираха свои стихотворения за Добруджа. Топлота, сърдечностъ и непринуденостъ на чувството сж свойствени на тѣхното творчество. Съ тѣзи ценни поетически качества тѣ заслужиха всеобщитѣ симпатии и възторгъ.

Следъ тѣхъ Василь Каратеодоровъ прочете една своя критическа статия за добруджанската народна пѣсенъ, която по художественостъ на образитѣ, нѣжна мелодичностъ, звънка и бистра речъ надминава много отъ изроднитѣ пѣсни на балканскитѣ държави.

Музикалната часть бѣше застъпена отъ г-ца Радка Мутафова, отъ г-жа Панчева и Антонъ Савовъ. Г-ца Радка Мутафова притежава отлични гласови данни и пѣе съ редкѣкъ темпераментъ. Нейното мецо-сопрано е чисто и добре школувано. Г-жа Панчева владѣе отлично техниката на клавишното изкуство. Тоноветѣ ѝ се отличаватъ съ голѣма нѣжностъ. Народнитѣ пѣсни, които даровитиятъ пѣвецъ Антонъ Савовъ изпълни, бѣха посрещнати съ бурни аплодисменти отъ присѣдстващитѣ. Той притежава силенъ и глътенъ теноръ, който занапредъ ще му спечели едно добро място средъ младитѣ ни пѣвчески сили. Накрай, актьорътъ

На вѣрна страна

Млада Добруджа, строена подъ съюзното знаме, чака реда си, за да манифестира по-случай Симеоновитѣ тържества въ София.

отъ Народния театъръ Ив. Пуховски рецитира стихове отъ Дора Габе.

Добруджанската вечерь бѣше изнесена много добре. Чрезъ нея се манифестира добруджанската кауза предъ столичното славянство, което храни голѣми симпатии къмъ поробената плодonoсна добруджанска равнина и нейнитѣ синове. Ние вѣрваме, че и занапредъ Дружеството за културно единение на младитѣ славяни не ще забравя Добруджа и ще се стреми да опознае славянството съ нейния битъ, историческа сждба и артистичнитѣ способности на добруджанскитѣ българи.

Вечерята за Добруджа бѣ организирана и изнесена отъ младежката организация „Стефанъ Караджа“.

Борческият духъ на Млада Добруджа.

Втората годишна конференция. — Единодушието и ентузиазмътъ на добруджанската младежъ. — Отчетътъ на М. С. акламиранъ. — Рефератътъ и гласуванитъ резолюции. — Тържественото закриване.

Много рано преди 7 ноемврий въ Разградъ пристигнаха първитъ предвестници на добруджанската емиграция — делегатитъ и гоститъ за Втората младежка конференция. Най-многолюдни бѣха варненскитъ и русенскитъ делегации. Правѣше отраднo впечатление участието и на нѣколко добруджанки, повечето отъ които делегатки, ревностни и деятелни членки на организациитъ си.

Настроението на младитъ добруджански делегатки и делегати бѣ доста повишено: движеха се на групи, пѣйки; здрависваха се радостно, като стари познаници. Атмосферата помежду имъ бѣше сърдечна и мила.

Въ уречения часъ всички гости и делегати изпълниха салона на „Родна защита“. Срѣдъ възцарила се тишина младежкия секретаръ *Никола Панчевъ* откри заселанията на конференцията отъ името на М. С., членоветъ на които радостно бѣха акламирани.

Речта на Н. Панчевъ бѣ посрещната съ ентузиазмъ и ржкоплѣскания. Той подробно обрисова днешното робско положение въ Родината ни. Съ факти на ржка ораторътъ заклейми и агресивната политика на ромънизма, звѣрскитъ прийоми на вандализмъ, дѣло на неотговорнитъ фактори въ Добруджа, инсценирани предимно отъ цинцарски шайки.

Спирайки се подробно върху политическия, економическия и духовния гнетъ надъ нашитъ поробени братя и сестри, Н. Панчевъ припомни дълга на организираната добруджанска младежъ: — да се бори съ цената на скъпи жертви срещу ромънската инквизиция, да се организира въ здрави и силни младежки групи за тържеството на добруджанския освободителенъ идеалъ.

Следъ това се избра бюро за ржководене заседанията на конференцията въ съставъ: председателъ

Др. Божиновъ, подпредседателъ *Т. Камбуровъ* и секретаръ *Асенъ Ивановъ*. Както и трѣбваше да се очаква и тукъ организираната добруджанска младежъ подчерта своето единодушие: изборътъ бѣше изпратенъ съ бурни ржкоплѣскания.

Др. Божиновъ държа отлична речъ, като благодарилъ отъ името на избраното бюро за указаната му честъ. Направи се следъ това предложение и конференцията избра съ екламиции следнитъ комисии: по проверка на пълномощията — М. Калчишкова, Г. Таневъ и Б. Калчишковъ; по резолюциитъ — П. Господиновъ, Др. Божиновъ и Д. Ц. Хаджиевъ и по разни въпроси — Кр. Николчевъ, Люб. Митиковъ и Б. Николовъ.

Председателътъ прочете поздравителнитъ телеграми до конференцията, следъ което поднесоха приветствия П. Господиновъ отъ името на И. К., Др. Сакеларовъ отъ Варненското дружество и К. Димитровъ отъ Разградското. Речитъ и на тримата оратори бѣха изпратени съ бурни ржкоплѣскания. Отговори имъ Др. Божиновъ съ пламенна речъ, като подчерта съществуващитъ неразривни връзки между дружествата „Добруджа“ и младеж. организации „Стефанъ Караджа“.

Пожела да поднесе поздравления и Ас. Паневъ отъ името на нѣкаква студентска организация. Конференцията отказа да го изслуша и той напусна заседанията ѝ (Ас. Паневъ е роденъ въ гр. Бургазъ. Известенъ е като отчаянъ комунистъ).

Отчетътъ на М. С. запълни останалото свободно време на конференцията до 12 ч. Прочете се отъ младежкия секретаръ.

Редакторъ на младежката страница къмъ в. „Добруджа“ презъ годината е билъ Н. Панчевъ, организаторъ — П. Господиновъ. Изработениятъ общезадължителенъ правилникъ на младежкитъ групи билъ

Добруджа въ литературата ни

Ник. Вас. Ракитинъ

Поетъ на плоднитъ равнини и неволята на простия народъ, любитель на тихитъ слъчеви краски, вдъхновень отъ труда, волността и отъ звънка пѣсень на лудия вѣтъръ, който съ братска обичъ погалва житнитъ класове, спира срѣдъ угаритъ, услужва се и отминава, за да трѣгне по тая безмѣрно-тжжна страна, — отъ Дунава до Бѣло море — да спира задъ всѣки прагъ и да пѣе за „любовъ къмъ роднитъ простори“, поетъ, съзерцаващъ природата съ мистично благоговение, — Ник. Вас. Ракитинъ не е могълъ да отмени красотата на плодната добруджанска равнина. Невѣмъ презъ смѣлчанитъ вечери отъ дунавскитъ брѣгове, замислящъ своитъ хубави „Сонети“, той е устремявалъ тжженъ погледъ отвъдъ тихитъ води на Дунава и се е замислялъ надъ изкупителната мжка, която виси надъ Добруджа, замислялъ се е надъ странната орисъ, орисана на нейнитъ синове съ открито сърдце за тайнитъ на чернезама.

Замислялъ се надъ Добруджанската трагедия. И сърдцето му се е свивало отъ болка. Защото: той е

поетъ на чернитъ угари, братъ на тжжнитъ и потиснатитъ, синъ на народа съ страниа сждба.

И, преди всичко, — човѣкъ.

Съ великодушно и необятно сърдце.

Ник. Вас. Ракитинъ, освенъ нѣколко сонети, посвети да Добруджа една голѣма, добре замислена поема — „Щърчето гнѣздо“. Въ нея той разкрива тихата идиличностъ на добруджанския селски животъ и описва страшната картина, която представлява робията на Добруджа. Простота. Непринуденостъ на чувството. Динамиченъ ритмъ. Вѣрна рима. Висока художественостъ: нѣщо пушкинско — и въ концепсията и въ оригиналитъ изразни срѣдства. Ето най-добритъ качества на „Щърчето гнѣздо“. Една голѣма любовъ къмъ Добруджа и нейнитъ синове е омагьосала сърдцето на поета. Тя се чувствува задъ всѣки редъ.

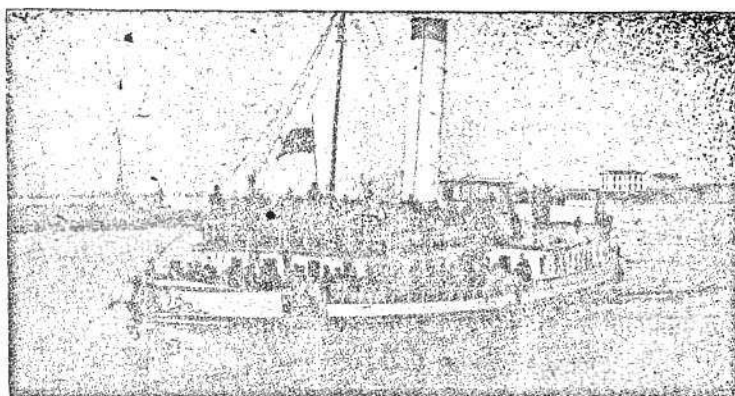
Два цвѣта сж основни тона:

златисто яркиятъ на житата

и синиятъ на небосклона.

И въ далечината тамъ

Къмъ скѣпия роденъ край

Параходътъ, който отнесе отъ Измаилъ въ Тулча откаранитѣ добруджанци следъ погрома на ромънскитѣ войски презъ 1918 год., когато Добруджа бѣ освободена

утвърденъ отъ И. К. и отъ Министерството на Вжтр. работи. Свикани сж били публични организационни събрания отъ името на М. С. въ Варна, Пловдивъ, Русе и пр. Презъ м. августъ въ Варна се състоялъ Първиятъ младежки съборъ, изнесенъ съ завиденъ успѣхъ. Посрѣдствомъ дружеството за единение на младитѣ славяни М. С. е уредилъ съ пролагандаторска целъ „Вечеръ за Добруджа“. Презъ годината интензивенъ животъ сж проявили младежкитѣ организации въ Варна и въ Русе, за което М. С. публично ги поздравява.

Въ отчета се разглежда и агенто-провокааторската роля на известната групичка раздорници, които днесъ окончателно сж демаскирани и обществено обругани. Тѣхната разцепническа дейность справедливо е бивала заклеймявана като предателска и пакостна за младежкото единство.

Като отбелѣзва материалната оскъдица, която не е давала възможность на М. С. за по-широка дейность, отчетътъ завършва съ отдаване почитъ на „Млада Добруджа“ (Варна), за дето въ деня на Караджата съ

рѣдкътъ героизмъ беззаветно брани съюзното знаме отъ поруганието, на което искаха да го подхвърлятъ варненскитѣ джандарми.

Отчетътъ на М. С. бѣ изпратенъ съ бурни рж-коплѣскания. Заседанието следъ това се преустанови за сл. об., когато Любенъ Митиковъ реферира на тема: „Идейнитѣ позиции на добруджанската младежъ“. Рефератътъ му изненада съ ясно поставенитѣ цели и задачи на организираното добрудж. движение,

Предложи се и конференцията реши този хубавъ и навремененъ рефератъ на члена отъ М. С. да бѣде публикуванъ. Ето на кратко съдържанието му:

Младежъта е усмивката на днитѣ, които идватъ. Който владѣе подрасващето поколение, бѣдащето принадлежи нему. Това е още по важно и съ още по-голяма убедителность може да се каже за добруджанската младежъ, сѣщо така — и за сѣдбата на поробена днесъ Добруджа.

Наивно е да се мисли, че младежъта трѣбва да се организира, за да бѣде идеенъ корективъ на ор-

на хоризонта до чертата,
като огромна черна птица,
въвъ жегата крила едвамъ
размахва вѣгърна мѣлница.
О, Добруджа, ти люлко свята
на жилавото родно племе!
Не бѣ отдавна — тѣтне още
тамъ ехото презъ звездни ноци
изъ равнитѣ поля голѣми
отъ устрема на ескадрони.
Но буря се изви, подгони
чедата ти. На върволици
тѣ прѣснаха се като птици.
Немили и недраги въ скръбъ
днесъ скитатъ се безъ сънь и миръ
по градоветѣ и селата
съ една мечта и споменъ скѣпъ:
напѣвний ромонъ на житата
и волността на слънчевъ ширъ.

Тѣзи две стихии — напѣвниятъ ромонъ на житата и волността на слънчевия ширъ — сж ярко отразени въ поемата. Ник. Вас. Ракитинъ познава добре добруджанската природа: тя буди въ него едно възвишено чувство.

Добруджа. Безкрайна равнина, озарена отъ топлитѣ нѣжни краски на заника. И въ равнината — като островъ — стои усамотеното Игликово. Тишина. Въ полудрача прелетяватъ надъ селото щъркелитѣ, кржжатъ се, после се издигатъ, слушатъ се бавно и спиратъ като видения на върха на стария селски габъръ. „Тѣ спятъ и виждатъ си въ съньтъ далечна слънчева страна“. Такъвъ е животътъ въ Добруджа: тихъ, спокоенъ. Хората мислятъ само за труда, който е благоденствие и чийто плодове сж изобилни. Въ труда е добруджанската мощъ. Трудътъ за добруджанеца е съприкосновение съ божеството и приближаване къмъ божественото. Той е религия и мистерия. Ракитинъ знае тая истина и въ поемата си „Щърчето гнѣздо“ я поставя на предно мѣсто. Той изгражда мирогледа на добруджанския полянецъ върху труда.

Следъ религията на труда Ник. Вас. Ракитинъ занимава добруджанската трагедия — робството и неволитѣ на синоветѣ и дѣщеритѣ на тая хубава земя, които сѣдбата е орисала да напуснатъ родно огнище и да трѣгнатъ по свѣта съ кръста на страданието и мжката и знамето на нищетата и глада. Преди трогателната раздѣла съ Добруджа на готвящитѣ се да бѣгатъ, поетътъ описва историческата сѣдба на бѣл-

ганизации, които имат естественото право да говорят по политиката и тактиката на дадено движение. За голямо съжаление между насъ се намѣриха такива наивници. Въ резултатъ се породи известния антагонизъмъ между стари и млади. А би трѣбвало да бжде тъкмо обратно. Ние желаемъ и се боримъ да укрепимъ и заздравимъ братскитѣ връзки и единодушието между дружествата „Добруджа“ и млад. организации.

Тукъ ораторътъ посочи какви трѣбва да бждатъ конкретнитѣ задачи на една младежка организация. Въ заключение той се позова на гласуванитѣ резолюции отъ Шуменската учредителна конференция и Младежкия съборъ въ Варна, като завърши реферата си съ адмирация на добруджанското единство, безъ което е немислимо тържеството на добруджанския освободителенъ идеалъ.

Рефератътъ на Л. Митиковъ бѣ изпратенъ съ продължителни ръкопѣсания. Докладваха се следъ това резолюциитѣ. Всички бѣха приети съ акламации, безъ измѣнения. Печатаме ги на друго мѣсто. Последваха дебатитѣ. Изказаха се по дневния редъ: Ник. Панчевъ, П. Пейчевъ, Д. Ц. Ханджиевъ, Кр. Николчевъ, Др. Божиновъ, Г. Таневъ, Б. Калчишковъ и др.

Поради напредналото време, следъ като М. С. бѣ освободенъ отъ отговорностъ, пристѣпи се къмъ изборъ на новъ М. С. Избрани бѣха съ болшинство: П. Господиновъ (25 гласа), Ас. Ивановъ — Митиковъ и Д-ръ П. Пейчевъ.

Конференцията следъ това бѣ закрыта съ ентузиазизирана речъ отъ Драгомиръ Божиновъ. Съ вещината на ораторъ, председателътъ на втората младежка конференция високо манифестира ентузиазъма, непреклонната вѣра и борческата воля на млада Добруджа. Речта му бѣ зовъ за героична борба, — мощенъ позивъ къмъ всички неорганизираны добруджански младежи да се сплотятъ около своя М. С. за вѣрна служба на обезпаване и измѣнена Добруджа.

Така славно приключи заседанията си Разградската младежка конференция. За дълго време споменътъ за нея ще буди енергия и вѣра срѣдъ младежта за нови успѣхи на добрудж. освоб. движение.

гарското племе и на Добруджа, въ която за пръвъ пътъ буйниятъ северенъ вѣтръ е развѣлъ конската опашка надъ българския шатъръ. Тукъ Ракитинъ предава и идиличността на добруджанския животъ и красотата на добруджанската природа и привързаността на добруджанеца къмъ земята.

Но сждбата е немилостна. Присждата е изречена. Беда се кани надъ Игликово.

Като захвърленъ огненъ щитъ
надъ равнината се търкаля
високо слънцето. Извитъ
бѣлѣе се далеченъ друмъ,
ту тукъ край хълми обикаля,
ту тамъ въ падинката се скрива.
Стърнища пусти. Съ тежъкъ шумъ
изяква, низко се извира
и се пилѣ ято врани.
Изъ друма въ тая сутринъ ясна
вървятъ и точатъ се кervани,
кола подиръ кола се ниже.
Подгонени отъ напастъ страшна
на мѣйката земя чадата,
смирени въ радости и грижи,
напускатъ роднитѣ гнѣзда.
Набързо струпали въ колата

Резолюция

по организацията на добруджанското младежко движение

Втората годишна конференция на младежкитѣ организации „Стефанъ Караджа“, състояла се на 7 ноемврий 1929 година въ гр. Разградъ, следъ като взе предъ видъ целитѣ и задачитѣ на добруджанското младежко движение въ България, както и положението, при което се намира добруджанската младежъ, единодушно реши:

1. Да се образуватъ навсѣкжде въ страната, кждето има условия за това, младежки организации „Ст. Караджа“.

1. Всички младежки организации да даватъ активната си и безрезервна подкрепа на дружествата „Добруджа“ и тѣхнитѣ инициативи.

3. Конференцията вменява въ дългъ на организираната добрудж. младежъ да получава съюзния в. „Добруджа“.

4. Да се започне издаването на периодическо младежко добруджанско списание подъ името „Стефанъ Караджа“, като органъ на Младежкия секретариатъ при И. К.

5. Конференцията възприема по начало идеята за образуване на Добруджански младежки съюзъ, когато условията наложатъ това.

6. Младежкитѣ групи „Стефанъ Караджа“ занапредъ ще се наричатъ: младежки организации „Стефанъ Караджа“. Запазва се досегашната форма на върховното имъ ръководство.

7. Трѣбва да се засили дейността на организациитѣ „Стефанъ Караджа“ като се уреждатъ почести събрания, реферати, утра, другарски срещи, излети, игри и пр.

8. Всички младежки организации ще внасятъ на съответнитѣ дружества „Добруджа“ съюзния членски вносъ плусъ два лева за всѣки свой членъ; останалитѣ 3 лв., до пълния съюзенъ вносъ, ще бждатъ въ полза на младежката каса.

9. Натоварватъ се М. С., съвмѣстно съ И. К. да направятъ необходимитѣ измѣнения на действащия до сега „Общо задължителенъ правилникъ на младежкитѣ групи „Стефанъ Караджа“, съобразно съ горнитѣ решения на годишната конференция.

пожщчина и дечурлига,
повели блѣещи стада,
вървятъ тѣ — бѣжанци верига,
далече тамъ къмъ югъ отиватъ.
Въ сълзи потънали очи
назади често се извиватъ.
Селото чезне, но стърчи
високо габъра вѣковенъ, —
изпраща ги, за тѣхъ се моли.

Мжченическиятъ пътъ на прокуденитѣ къмъ родния Балканъ, който „зове съ надежда сърца, сломени отъ скръбта“. Страдания. Лишения. И очакване на великия часъ, въ който свѣтълъ ангелъ ще слѣзе съ клснчето на мира и свободата, когато „пакъ щъркове ще долетятъ, ще възвестятъ тѣ отъ гнѣздата за новъ животъ и благодать“. Тогава отъ гордия Балканъ: —

Ще дойдатъ съ духъ могъщъ и храбъръ,
ще скжатъ нови домове,
тамъ златно жито пакъ ще зрѣе,
тамъ дето на вѣковни габъръ
гнѣздото щърчо се чернѣе.

Ник. Вас. Ракитинъ вѣрва въ добритѣ бжднини на обединеното ни племе. И съ надежда очаква свѣтлия часъ. Да го чакаме и ние. Той е, можеби, много близъкъ.

Василь Каратеодоровъ

Нова година заварва организираната добруджанска младежъ съ окри-
лени надежди. Борческият ѝ ентусиазъмъ е повишенъ. Затова, въ деня на Рождество
Христово, заедно съ всички потиснати и тя ще възвести своята вѣра въ утреш-
ния день на правдата.

Нали Христосъ се роди, страда и умрѣ, за да възтържествува възблѣну-
ваната човѣшка справедливостъ? Съ тази непоколебима надежда и добруджан-
ската младежъ живѣе и се бори.

Всеблагиятъ Христосъ и днесъ още, като символъ на свѣтовната съвестъ,
е разпнатъ на Голгота. Неговото Възкресение е близко. Да се приготвимъ за
този великъ день!

Зовъ къмъ общественното мнение и добруджанцитѣ-студенти

Режимътъ на безправие и денационализация въ без-
защитна и поробена Добруджа продължава съ неудържима
стрѣвъ и ожесточение. Правителството на Маниу дойде да
отвори очитѣ на всички, които бѣха готови да възлагатъ
надежди на ромѣнската демокрация.

Системата на политическитѣ репресии, безследнитѣ
изчезвания, полицейскитѣ насилия, масовия тероръ, анга-
риитѣ, малтретиранията и убийствата — по единъ недвусми-
сленъ начинъ доказаха агресивнитѣ и денационализаторски
прийоми на всички ромѣнски правителства. Целта е една:
сбезбългаряването на Добруджа, прогонването на интеллиген-
цията ѝ, икономическото поробване и обединяване на до-
бруджанското население. Въ преследването на тѣзи свои
цели, агресивниятъ ромѣнизъмъ отдавна е решенъ да не
се спира предъ нищо. Всичко е позволено за него. Следъ
като постави въ ходъ всички инквизиторски сръдства за
борба, ето че започна да става вече и безогледенъ. Той
би могълъ да бжде омаломощенъ само по единъ начинъ:
чрезъ борба — на мѣстна почва въ кръга на ромѣнскитѣ
законои, вънъ отъ предѣлитѣ на Добруджа — по пътя на
агитациитѣ, непрестанното изобличаване и политическата
интервенция предъ международнитѣ фактори и органи-
зации.

Давайки си смѣтка за всичко това, Втората годишна
конференция на младежкитѣ групи „Стефанъ Караджа“ се
осмѣлява да внуши на всички добруджанци-студенти и на
българското общественно мнение да взематъ присърдце
каузата на поробена Добруджа, да я пропагандиратъ по
най-осезателенъ начинъ на всѣкъде, да не изпускатъ нито
единъ удобенъ случай и при първа възможностъ да не
преставатъ да изобличаватъ извѣстнитѣ похвати на ромѣнски-
тѣ власти, истинския характеръ на режима въ Добруджа,
варварскитѣ и инквизиторскитѣ му прийоми на асимилация,
безогледния и съ нищо неоправданъ масовъ тероръ надъ
беззащитното добруджанско население, системата на поголо-
ването и пр.

Онеправдана и беззащитна Добруджа очаква отъ
всички свои чада ефикасна помощъ. Помогнете ѝ съ какво-
то можете! Въ чужбина незабавно образувайте групи, които
посрѣдствомъ едно опълномощено лице нека поддържатъ
най-редовни връзки съ И. К. и М. С. Направете всичко
възможно за пропагандиране на добруджанската кауза! По-
търсете, създайте, намѣрете защитници на Добруджа!

Конференцията бѣ уведомена за дейността на съ-
ществуващитѣ по настоящемъ къмъ И. К. чуждестрани
представителства, които горещо поздравява, като ги призо-
вава съ удвоена енергия и съ досегашната си преданостъ
неотклонно да продължатъ борбата до възтържествуването
на поруганата добруджанска свобода.

Къмъ студентитѣ-добруджанци отъ българскитѣ уни-
верситети и висши училища конференцията отправя най-

сърдеченъ апелъ да дадатъ активната си подкрепа на ор-
ганизираната добруджанска младежъ, като направятъ всичко
въ кръга на тѣхната възможностъ за осъществяване на
святото добруджанско дѣло. Поле за дейностъ има за вси-
чки. Добруджанското движение ще оцени по достоинство
всѣка помощъ, която би му се направила. Добруджа иска
отъ своитѣ прокуденици не умувания, а непрестана, поло-
жителна и енергична борба.

За Млада Добруджа каузата на поробената ни Родина
е свято изпълнение на синовенъ дългъ. За нейното търже-
ство сж необходими ценнитѣ усилия и на всички млади
българи, които живота и интереситѣ на цѣлокупното бъл-
гарското племе сж призовали на борба за поправяне зли-
нитѣ на насилническитѣ мирни договори.

Млади добруджанци и добруджанки, синове на зло-
щастния български народъ! Смѣло въ борба за тържество-
то на добруджанския освободителенъ идеалъ! Бждете винаги
готови и на поста си!

Утрешниятъ день трѣбва да ни поздрави съ „О, До-
бруджански край, ти нашъ си земенъ рай!“

Младежки животъ

София. — На 20 X. т. г. младежката органи-
зация има общо годишно събрание, което — следъ
като изслуша отчета на настоятелството и доклада на
контролната комисия — единодушно избра следното
ново настоятелство: председателъ Любенъ Митиковъ,
подпредседатели Дим. Русевъ и Любенъ Поповъ, сек-
ретаръ Богданъ Калчишковъ и касиери Дим. Димит-
ровъ и Каменъ Георгиевъ.

Следъ това събранието изслуша речитѣ на Др.
Савовъ, Ник. Панчевъ и др. върху звѣрскитѣ издева-
телства надъ добруджанскитѣ българи въ с. Бабукъ.

Въ духа на произнесенитѣ речи събранието гла-
сува съ аklamации протестна резолюция, която свое-
времено бѣ отпечатана въ в. „Добруджа“.

Русе. — Новото настоятелство на младежката
организация се конституира както следва: председа-
тель Борисъ Николовъ, подпредседателъ Л. Ст. Ана-
стасовъ, секретаръ-касиерка Мила Калчишкова и чле-
нове Н. Русевъ, Дим. Хаджиевъ, Наля Рачева и Ив.
Бановъ.

Организацията развива трѣскава дейностъ. По
случай издевателствата въ с. Бабукъ бѣ устроено про-
тестно събрание въ локала „Добруджански край“. При-
сѣдствуваха около стотина младежи. На край се гла-
сува резолюция противъ жестокоститѣ въ с. Бабукъ.
Апелира се къмъ младежта да подкрепи борбата
срещу агресивния ромѣнизъмъ.

Декларация за идейните позиции на добруджанската младеж

1. Първопричината за образуването на младежките организации „Стефанъ Караджа“ втората младежка годишна конференция вижда във порасналото народностно самосъзнание и във борческата воля на добруджанската младеж да последва примера на своите бащи, като продължи тяхното освободително дело с удвоена сила и с още по-голяма бойност. Ето защо, нейният възглас днес е: борба, смъла и решителна борба против народните врагове; против зложелителите на добруджанското единство, вълотено във устава на емиграцията, дело на колективния добруджански ум; против всички условия, фактори и лица, които спъват, препречват или препятствуват осъществяването на добруджанския освободителен идеал. Борба до край, с цената макар и на скъпи жертви.

2. Акламирайки и днес тази своя позиция, организираната добруджанска младеж се вижда повторно принудена да заяви, че самосъхранението на добруджанската емиграция — опазването на борческия ѝ идеализъм, непреклонната ѝ борба, нуждата нейните редици да се опреснят с нови кадри — може да стане само като се привлече във руслото на цялостното добруджанско движение подрастващото поколение, спасителната надежда на изстрадалата Добруджа. Във този ред на мисли втората годишна конференция заявява, че младежките организации „Стефанъ Караджа“ сж създадени да улеснят, подпомогнат и съдействуват дружествата „Добруджа“ и делото на съюза, като си изясняват и непрестанно следват пътя за осъществяването и на своите чисто младежки задачи: социална благотворителност, интелектуално самообразование, любов към Родината.

3. Младежките организации „Стефанъ Караджа“, виждайки своето назначение предимно във ефикасната подкрепа, която дължат на подетата борба за права и свобода, най-енергично заявяват, че тя може да бжде резултатна само, ако е добре осмислена и, по възможност, — организационно централизирана, защото единствено по този начин биха могли да се добият полезни и ползотворни за делото резултати. Всички добруджанци полз едно знаме — ето съкровения лозунг, който добруджанската младеж високо издига, убедена, че само във идейното и организационно сплотяване на емиграцията е гаранцията за успеха на освободителното дело.

4. Добруджанското младежко движение още в своите първи дни се видя принудено да подчертае повелително своето дълбоко убеждение, че само във партийния и надкласов неутралитет на добруджанската емиграция е гаранцията за успеха на подетата освободителна борба. Днес повече от всякога, добруджанската младеж декларира, че твърдо и неотклонно следва предначертания път от досегашните младежки годишни конференции, че във борбата си за права и за свобода неотклонно с удвоена енергия ще провежда своята заветна цел — върховната повеля, цялостното добруджанско движение да се сплоти здраво около съюзното знаме, въодушевявайки се единствено от освободителната идея, която емиграцията си е поставила, като безаветно бди за самосъхранението и за осъществяването на организационното и идейното ѝ единство.

5. Добруджанската младеж накрай недвусмислено заявява своята готовност безаветно да се бори и за осъществяване общонационалните тежнени за ревизия на мирните договори, за смъла защита правата на поробените български малцинства, като сменя всяка отговорност за

На Добруджа

1.

Пакъ във песенъ скръбта си ще излѣя! Да мога да плача! Отъ сълзите — горещи потоци — стопили се биха гранитни скали... Не мога азъ да плача! Сама превърната съмъ въ камъкъ твърдъ — не умирамъ! Що бури минаха надъ менъ, свѣткавици и гръмъ! Небето е вѣчно черно, съ облаци покрито буреносни... Вкаменена, душата ми, като гранична, черна скала — стои възправена, сама въ свѣта!...

2.

Отъ рождение ли съмъ белѣзана съ черенъ кръстъ? Кой не заби гвоздеи въ тѣлото ми? Ослѣпиха четата ми, разориха гробищата ми, покриха съ позоръ славата ми!... Неприатели отъ изтокъ и западъ пречупиха орлови криле, съкрушиха лѣска (ила)...

3.

Все тази черна оръс! Сякашъ вървя въ омагьосани мѣста. Вѣчно камбаните биятъ все за погребение, панахиди... Гдѣ да почукамъ? Кои врата ще се отворятъ за радостъ? Все черенъ крепъ по тѣхъ... Заклучени, млъчатъ. И вътре, задъ тѣхъ, майки въ черно разплакани. Пусто въ друмища и кръстопътища. Легналъ е змей стоглавъ. Престъхнали сж извори, опустѣли сж полета...

Ружа Тенева — Северина

Добруджански университет

По инициатива на младежката организация във София се поставиха основите на Добруджански народен университет „Стефанъ Караджа“.

Първата сказка се изнесе отъ добруджанската поетеса г-жа Дора Габе, която говори на тема: „Трѣбва да се говори за Добруджа!“ Във сказката си г-жа Габе изложи всичко, което тя е направила за лансирането на добруджанската освободителна идея предъ европейското обществено мнение, описа кръстната мъка и страданията на добруджанското население и начерта пътищата и начините на действие, чрезъ които бихме могли да спечелимъ симпатиите на Европа за нашата кауза.

Сказката на г-жа Дора Габе остави отлично впечатление средъ присъстващите. Нашата готѣма поетеса говори съ присъщата ѝ увлекателност.

— Останалите сказки, които Добруджанският университетъ последователно ще уреди, ще иматъ следното разпределение: географски, исторически, етнографски, политико-номически и научно литературенъ отдѣли, които ще бждатъ застъпени отъ г. г. проф. Иширковъ, проф. Романски, проф. Мутафчиевъ, проф. Ст. Младеновъ, д-ръ Н. Сакаровъ, д-ръ Ив. Пеняковъ, проф. Г. П. Геновъ, Ник. Атанасовъ, проф. Б. Йоцовъ, Ст. Чилингировъ, Вл. Русалиевъ и др.

Значението на Добруджанския народен университетъ е голѣмо. Чрезъ сказките, които той последователно ще изнася, българското общество ще има възможностъ да се запознае съ Добруджа. Инициативата на софиянци заслужава похвала.

начините на действие, къмъ които безчовѣчието на похителите биха я тласнали въ борбата за самосъхранението на българщината. Въ своята умраза къмъ режима на потисничество и денационализация организираната добруджанска младеж предупреждава: спрете сатанинския походъ на денационализация, обуздайте разбойническите похвати на варварските цинцарски шайки!